

VAPAA

Annamari Marttinen

TAMMI

ANNAMARI MARTTINEN

Vapaa

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI | HELSINKI

Kiitos taloudellisesta tuesta

Kaakkois-Suomen taidetoimikunta

Suomen kulttuurirahaston Etelä-Karjalan rahasto

Kirjastoapurahalautakunta

Lainaukset Pablo Nerudan runosta Tämänkin hämärän (s. 85, 94, 130)

suomentanut Pentti Saaritsa.

Al-Mutanabbin runon (s. 11) suomentanut englannista Ville Vanhala.

© ANNAMARI MARTTINEN JA KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI 2015

ISBN 978-951-31-8025-6

PAINETTU EU:SSA

1

Kapea tie halkoo tyhjää peltomaisemaa. Näkymä on epä-todellinen enkä tiedä, onko se kaunis vai ruma. Pellon reunoilla näkyy metsä. Se on musta ja tummanvihreä, seisoo hievahtamatta paikoillaan. Maisema antaa meidän tulla tähän kuvaan.

Istun ikkunapaikalla pikkubussin etuosassa ja näen etuikkunoista tien. Minne meitä viedään? Nainen Helsingissä sanoi paikan nimen ja kirjoitti sen paperilapulle, mutta en ymmärrä siitä mitään. Sydämeni muuttuu pieneksi ja kylmäksi kun ajattelen sanaa paperilla ja kaikkia muita sanoja joita näen ja kuulen ympärilläni. Tien reunassa vilahtaa silloin tällöin kyltti. Valkoinen suuri teksti sinisellä pohjalla. Sanat ovat käsittämättömiä. Puren ja imeskelen huuliani, minulla on nälkä ja jano.

Olen rauhaton mutta silti rauhallisempi kuin moneen päivään. Olen tehnyt matkaa yli viikon. Päivät ovat sekaisena massana päässäni ja muistikuvat välähtelevät silmissäni. En tiedä enää mikä on unta ja mikä totta. Katson autoa ajaavan nuoren miehen selkää ja niskaa. Hänellä on vaaleanruskea huppari, tukkakin on vaaleanruskea ja se aaltoilee laineilla hänen niskassaan.

Ali ajoj minun tukkani. Istuin keittiönpöydän ääressä ja tunsin hänen kätensä niskassani. Aavistin jotakin. Se oli hei-

veröinen, epämääräinen ahdistuksen tunne, jonka unohdin saman tien.

Nyt on hyvä, hän sanoi. Vai haluatko vielä? En halunnut yhtään lyhyempiä hiuksia mutta käskin häntä jatkamaan vielä vähän. Mistä? Tästäkö? Hän tukisteli niskahiuksiani ja muistin äkkiä miten hän tarttui hiuksiini kun pikkupoikina tappelimme, pyörimme pitkin lattioita sormet toistemme hiuksissa kunnes äiti teki siitä lopun. Tarttui meitä korvista ja veti erilleen.

Rinnassani on pala. Nielaisen. Pala ei mene alas. Mitä jos kuolen tänne, vieraaseen outoon maisemaan ja maahan. Sen kieli on kova ja luoksepääsemätön, ihmisillä vaaleat läpikuultavat silmät kuin niistä voisi nähdä heidän kallonsa sisään, niin ohutta ja haaleaa niiden väri on.

Passintarkastaja katsoi minua lentokentällä noilla silmillään, totisena ja kovana, imien minua sisäänsä silmillään. Kohtasin hänen katseensa ja sydämeni takoi itseään ulos rinnastani.

En halua kuolla tänne, en ainakaan tänne. En vajota tuohon kylmään maahan.

Olen niin kaukana heistä.

En tiedä missä Ali on, hän on hävinnyt. Monen vuoden ajan vahdin häntä, kun juoksentelimme pitkin naapuruston katuja. Nyt en pystynyt vahtimaan, ja tapahtui se mitä aina pelkäsin, se että Ali häviäisi ja joutuisin kertomaan sen äidille. Pelkäsin aina että Ali pujahtaisi minulta piiloon, olisi nopeampi, niin etten yhtäkkiä enää saisikaan silmiini hänen kapeaa selkäänsä, vikkeliä jalkojaan ja lyhyeksi leikattua tukkaansa, minua katsomaan kääntyneitä kasvoja, virnistystä.

En voi ajatella. Koskee. Katson ikkunasta peltoa, katson etuikkunoista tietä. Tie halkoo maisemaa harmaana nau-

hana, miten on voitu tehdä tie tällaiseen paikkaan, näin hiljaiseen ja yksinäiseen. Minua pelottaa.

Soran vieressäni nukkuu. Hän nojaa päätänsä selkänojaan ja hänen suunsa on raollaan. Hän puristaa sylissään muovipussia. Hän säilytti sen koko matkamme ajan.

Matkamme. Onko se edes totta? Soranin nilkat ovat ristissä, hänellä on jalassaan varvassandaalit. Hän käveli ne jalassaan Turkista Kreikkaan.

Omat jalkani ovat kuin hakatut. Naurahdan ilottomasti tälle päähäni tulevalle välähdykselle.

Vilkaisen ympärilleni. Takapenkillä istuva nuori mies taivoittaa katseeni. Hänen silmänsä hehkuvat hänen tummissa kasvoissaan kuin kaksi valkoista lamppua joiden keskellä on mustat ympyrät. Silmät täyttävät suuren osan hänen kapeista kasvoistaan, hän on vetänyt harmaan pipon otsalleen ja hänen ilmeensä on jähmettynyt samanlaiseksi naamioksi kuin meidän muidenkin.

Minkä ikäinen mies on? Ei hän mies ole, hän on poika vasta, parikymppinen. Hän ei voi olla alle kahdenkymmenen. Hän on niin yksin. Käänän nopeasti katseeni takaisin tiehen.

Hän nousi autoon viimeisenä. Odotti sen saapumista erillään muista, kuin varjo puun vieressä. Kuin villieläin, varuillaan, hievahtamatta, ylpeänä.

Hän ei ole puhunut mitään. En tiedä mistä hän on kotoisin ja mikä hänen äidinkiелensä on. Minun pitäisi sanoa hänelle jotakin, kysyä jotakin. Hän istui junassakin erillään meistä muista. Meitä on seitsemän, tulimme junalla Helsingistä vastaanottokeskuksesta Lappeenrantaan. Lappeenrannan rautatieasema oli hyvin pieni, vain yksi puinen rakennus.

Olen uupunut. En ole nukkunut kolmeen viikkoon kuin pätkittäisiä öitä. En kuitenkaan voi ummistaa silmiäni, mi-

nun täytyy vartioida minne meitä viedään. Katson jälleen nuoren autoa ajavan miehen niskaa. Hän oli meitä vastassa. Hän katsoi minua hymyillen kun nousin autoon, hetkeä aiemmin olin ojentanut hänelle matkakassini, jonka ostin Helsingissä torilta. Hän otti sen vastaan ilmeettömänä, ei tarkastellut sitä mitenkään. Kassissani ei ole vetoketjua, se on halpa, kestävästä muovista tehty kassi. Siinä ei ole paljon mitään. Silmissäni välähtää kuva jossa heitän kassini toimuiseen kivikkoiseen maahan, en jaksa kantaa sitä enää, en jaksa kävellä mutta minun täytyy.

Tunsin olevani turvassa kun istuin tälle penkille. Tuntisin niin vielä monta kertaa ja katsoisin tuon nuoren miehen niskaa, vaikka en sitä vielä tiennytkään. Soran istui viereeni aivan samoin kuin istui ensimmäistä kertaa Istanbulissa, silloin kun pakomatkamme alkoi ja olimme ylittäneet Irakin ja Turkin välisen rajan. Istanbulissa kuljettajan pään yläpuolella peilissä roikkui rukousnauha. Täällä peilissä ei roiku mitään.

Venäläinen vankila. Joku oli kuiskannut sen. Venäläinen vankila. En usko sitä. Mutta mitä syvemmälle ja pidemmälle bussi etenee tähän aavaan aukeaan maisemaan, tätä kapeaa reittiä pitkin, sitä nopeammin sydämeni alkaa hakata.

Vilkaisen jälleen ympärilleni. Kaikki katsovat ikkunoista ulos. Takanani istuu kaksi nuorta naista. He ovat hyvin samannäköisiä, heillä on kummallakin *hijab* sidottuna päähän, toisella tummanpunainen, toisella ruskea. Toinen naisista kohtaa katseeni, hänen silmissään välähtää kysymys, välähtää pelko. Hänen suunsa värähtää ja hän kääntää katseensa takaisin ikkunasta ulos.

Emme ole ohittaneet mitään rajaa, menneet läpi mistään, meitä ei ole tarkastettu tai pysäytetty missään kohtaa. Emme voi olla Venäjällä. Kurkotan kaulaani, sininen kyltti valkoisin kirjaimin. Mitä siinä lukee? Raskas ahdistus kou-

raisee rintaani. Täysin käsittämätön sana. Katson kirjaimia: KONNUNSUO. Näen taloja. Ne näyttävät asuintaloilta. Joku asuu niissä. Joku ihminen, ihmisiä. Perhe. Tässä maailmankolkassa.

Hengitän syvään, yritän rauhoittaa itseäni, minulla on sietämätön olo. Mielessäni välähtävät kovailmeiset, vierasta kieltä puhuvat sotilaat. Aseet, ja vaativat, paljaaksi riisuvat katseet.

Auto hiljentää nyt selvästi vauhtia. Katson kuskia. Mitä hän aikoo?

Ravistan Sorania olkapäästä, hän säpsähtää heti hereille.

– Luulen että..., aloitan.

– Missä olemme? Soran kysyy.

– En tiedä. Nukuit. Tämä on... todella hiljainen paikka. Syrjässä ja autio. Näin pari taloa äsken.

Tartumme kumpikin yhtä aikaa edessämme olevien penkkien selkänojiin ja nojaudumme eteenpäin. Kuin lapset. Malttamattomina. Olipa edessä mitä vain.

Vaistoan Soranin tukeutuvan minuun, silti hänen läsnäolonsa, nyt kun hän on hereillä, lohduttaa minua ja tuo turvaa.

Auto hiljentää entisestään, edessä näkyy nyt tienristeys.

Kaikki valpastuvat, minun ei tarvitse kääntyä katsomaan tietääkseni sen.

Missään ei näy muuta liikennettä eikä ihmisiä. Bussi pysähtyy risteykseen. Sen vasemmalla puolella on pieni talo. Siinä on kyltti: KONNUNSUON BAARI. Tuo sama sana oli kyltissä tien varressa. Entä baari? Voisiko se todellakin olla kuppila, keskellä ei mitään?

Auto ajaa risteyksen yli. Tie on nyt entistä kapeampi. Sen toisella puolella on suuria puisia taloja. Yhden talon kuisilla on kahdet lastenrattaat, toisen talon pihalla seisoo mies.

Hän ei ole suomalainen. Hän ei ole täkäläisiä, talo ei ole hänen kotinsa. Hänet on liitetty maisemaan kuin hahmo siirtokuvaan. Väärä hahmo väärään kuvaan. Hänen asentonsa kätkee liikahduksen, aivan kuin hän tahtois lähteä ja kadota pois, mutta samalla hänen jalkansa näyttävät uponneen maahan. Hän katsoo meitä kiinteästi. Katsomme häntä niin kauan kunnes hän jää taakse.

Sitten näemme sen. Jaamme näyn kuin yleisö elokuva-teatterissa, hiiskumatta, liikahtamatta.

Punainen suuri tiilirakennus, monta rakennusta, ympärillään korkeat aidat. Auto ajaa portista sisään ja pysähtyy matalan rakennuksen eteen. Katson vasemmalla kohoavia punaisia seinä, pieniä ikkunoita niissä, aivan vierä vieressä.

Emme puhu Soranin kanssa mitään. Rinnassani velloo samanaikaisesti toivo, pelko ja häpeä.

Kuljettaja nousee paikaltaan ja katsoo meitä.

– *Okay this is it*, hän sanoo ja astuu ripeästi ulos.

Kuljettaja jättää auton liukuoven auki ja ulkoa kuuluu puiden huminaa. Ne ovat vihreitä, koko ympäristö pelkkää vihreää.

Kuvat ja musiikki täyttävät mieleni. Peukaloisen retket. Tämä on sama paikka, sama maisema. Ikävä iskee kuin puukko. Kun katsoin Alin kanssa Peukaloisen retkiä televisiosta, äiti tuli taaksemme ja asetti hellän kätensä meidän kumpaisenkin päälle.

Neljä päivää sitten makasin Helsingin poliisilaitoksen putkan lattialla koko yön. Minun oli kylmä, tärising horokassa ja ikävöin äitiä niin että sisukseni ja ihoni kääntyivät nurin päin. Käperryin kohtuun, menin syliin, vain se esti minua kuolemasta siihen.

Mieleeni nousevat runoilija al-Mutanabbin sanat, jotka olen lukenut kauan sitten, kuin tietäen tulevaisuuteni:

*Maa, kaikkia maita kauniimpi,
kuin kevät vuodenaikojen kierrossa,
ja nuori arabi,
hänen kasvonsa,
kätensä ja kielensä,
kevään muukalainen,
kaikkein kauneimmassa maassa.*

- Meidän on mentävä ulos, Soran sanoo ja nousee seisomaan.
- Olemme perillä, sanon englanniksi ja käännyn katso-
maan muita. – Ottakaa tavaranne ja tulkaa.

2

Tämä on vankila.

Makaan sängylläni. On aamuyö enkä saa nukutuksi. Näiden huoneiden seinät ovat täynnä padottuja tunteita, niin suuria että ne tiivistyvät kovaksi massaksi niin kuin vesi muuttuu jääksi.

On hämärää, huoneeni pienestä ikkunasta tulee kalpeaa valoa, valo on peräisin muurien ympäröimältä sisäpihalta jonne valo tulee ulkomaailmasta, pelloilta ja metsistä jotka ovat siellä jossakin.

Käännän katseeni yläpuolellani olevan sängyn pohjaan. Siihen on piirretty ja kirjoitettu. Ymmärrän päivämäärät. Jotkin tekstit ovat englanniksi.

Patu was here 13.4.1982. Patu on suomalainen mies, oletan että nuori. Hän oli täällä ja kirjoitti sängyn pohjaan. Hän oli tehnyt jonkin rikoksen. Ryöstön? Tappanut jonkun?

Sängyn pohjassa on monta erilaista piirrosta naisista. Ne ovat kömpelöitä ja rivoja.

Makaan hiljaa, en halua herättää huonetoiveriani. Hän nukkuu vastapäisellä seinällä olevalla vuoteella, selkä minuun päin. Hänen nimensä on Zafir ja hänkin on irakilainen. Hän on ollut täällä jo kaksi kuukautta.

Hän otti minut avosylin vastaan, oli iloinen saadessaan maanmiehensä samaan huoneeseen. Myös minä olin, en voi sitä kieltää.

Kun laskin kassini vapaan kerrossängyn alemmalle vuoteelle ja katselin ympärilleni huoneessa, Zafir seurasi katsettani.

– Tämä paikka oli ennen vankila, hän sanoi.

– Niinkö?

– Niin. Se lakkautettiin kaksi vuotta sitten. Oli tässä kuulemma 94 vuotta. Vastaanottokeskuksena se ei ole ollut kauan.

– Hmm, no. Mutta nyt se ei ole enää vankila.

– Niin, ei.

Vedän henkeä terävästi keuhkoihini, niin että niihin satuu. Katson Zafrin selkää. Se ei värähdäkään.

Patu was here 13.4.1982.

Patu heräsi tässä samassa huoneessa ja sängyssä kolmekymmentä vuotta sitten. Missä hän on nyt? Kuinka kauan hän oli täällä? Onko hänellä vaimo ja lapsia, onko hänellä asiat nyt hyvin? Hän oli täällä vankina, minä olen vapaa. Hän oli tehnyt rikoksen. Oliko hän paha ihminen?

Kun saavuin Helsinkiin neljä päivää sitten, ilmoittauduin passintarkastajalle heti. Minulla ei ollut minkäänlaisia henkilöpapereita tai passia. Hänen haaleansinisten silmiensä alla tunsin itseni pahantekijäksi ja rikolliseksi. Näin välähdyksenä väärennetyn henkilökorttini lentokoneen WC:n metallisella pohjalla ennen kuin vesi tarttui siihen pyörteenä ja huuhteli sen näkymättömiin.

– Olen laittomasti maassa, sanoin hänelle englanniksi.

Kun poliisit hakivat minut, minut pantiin poliisiauton takaosaan, jonka ikkunoissa oli kalterit. Istuin penkillä ja painoin pääni, en halunnut kenenkään näkevän minua. Häpeän tunne valui kuumana kaikkialle minuun. Kutistuin aivan pieneksi, hiuduin haperoksi.

Mitä oikein olin tekemässä?

Hautasin kasvot käsiini.

Kun muuta vaihtoehtoa ei ole, kun on valittava kuoleman sijasta elämä. Mutta olinko edes elossa enää?

Olen rikollinen, päässäni hakkasi. Rikollinen, alhaisin kaikista. Mitä ne tekevät minulle?

Helsingissä olin vastaanottokeskuksessa kaksi yötä. Kävin kaupungilla sen verran, että sain tehtyä muutaman välttämättömän hankinnan. Muutaman vaateen, matkakassin. Minulle kerrottiin, että minut siirrettäisiin toiseen vastaanottokeskukseen odottamaan turvapaikkapuhuttelua. Konnusuolle.

Kosketan sängyn vaneripohjaa, annan sormeni kulkea yli päivämäärien, nimien ja piirrosten.

Millaista oli olla täällä, Patu?

Millaista on olla vanki? Patu kuiskaa. Ja rikollinen. Minulla ei ollut ihmisarvoa. Olimme kaikki kuin jotkut spitaaliset eristyksissä jollakin saarella. Niin tietysti piti ollakin. Mutta minulla oli tunne, että en ollut edes ihminen. Vaan että olin jotakin muuta lajia, muutuin sellaiseksi kun minut vangittiin. Kun tein sen mitä tein. Ja minusta tuntui, että olin muuttunut sellaiseksi jäädäkseni. Että en enää koskaan voisi muuttua takaisin itsekseni. Kuin minut olisi taiottu. Lumottu. Kirottu.

Kuulen liikettä käytävältä, askeleet, hiljaista musiikkia, kännykästä. Mitä kello on? Kurotan kännykkäni sänkyni vierestä. 04.31.

Kohta on rukousaika.

Rintani ahdistus liikahtaa ja saan vedettyä henkeä. Minulla on nälkä. Nousen varovasti sängystä, Zafir ei liikahtakaan. Hiivin nurkassa seisovan jääkaapin luo ja avaan sen. Otin illalla ruokasalista mukaani jogurttipurkin, mehun ja omenan. Katson niitä. Minun ei tee mieli niitä. Nieveskelen

tyhjää. Otan mehupurkin käteeni, palaan sängylleni ja kuorin pienen pillin muovikääreestäni. Käteni vapisevat voimattomina, tunnen heikotusta ja kivun syvällä vatsassani, olkapäässäni ja polvessani.

Vedet kihoavat silmiini kun siirrän jalkaani toiseen asentoon, enkä voi estää mielikuvia, ne tulevat kuin hyökky.

Kipu lävisti jalkani kuin hehkuva kekäle. Olin varma että kuolen, huusin enkä tunnistanut omaa ääntäni, se irtosi minusta ja heräsi eloon kuvottavassa kuolinkamppailussa.

Minua hakattiin, enkä jaksanut enää panna vastaan. Sitten tuli pimeys.

En pysty ajattelemaan. En voi enkä halua.

Nyt pelkään että kuolen tänne. Pelkään että en kestä kipua, että kehoni ei kestä. Kipua, syömättömyyttä, unettomuutta, surua. Vanhempani. Ali. Sydämeni on kivi, pieneksi kutistunut, kylmennyt. Se ei voi kestä. Pelkään että polveni arvet aukeavat ja verenvuoto alkaa, että haavat repeävät niin että olen kokonaan auki, kuin veitsellä leikatuna, että vuodan kuiviin, että ehdin tajuta sen, että ehdin tuntea. Että ehdin ajatella.

Pahin kipu on sydämen kipu. Ja aivojen kipu. Ajatukset ja tunteet ovat raakalaismaisimmat kiduttajat maailmassa.

Ne eivät koskaan lopeta, ne jatkavat. Eivät anna kuolla.

Jos kuolen tänne, mitä minulle tehdään?

Auto tulee ja hakee minut, vieraat miehet, eivät puhu, puhuvat vierasta kovaa kieltä, laittavat laatikkoon, eivät katso minua, laittavat kylmän talon uumeniin kylmään kaappiin. Sitten tämän kylmän maan uumeniin, niin ettei kukaan tiedä.

Vai lähetetäänkö minut takaisin kotiin, kotimaan kamaralla laatikko joidenkin ihmisten käsiin, joidenkin jotka ovat vielä jäljellä. Tapetaanko minut sitten uudelleen, leikataanko pää irti ja heitetään kuoppaan?

Tartun päähäni käsilläni ja puristan. En halua elää enkä kuolla.

Käytävältä kuuluu avautuvien ja sulkeutuvien ovien ääniä, askeleita.

Juon mehua, se virtaa kylmänä kurkusta alas. Nousen ylös ja menen ovelle, avaan sen ja painan hiljaa kiinni. Käytävällä istuu joku, nojaa seinään pää painettuna käsiin.

Laskeudun raput alakertaan, avaan ulko-oven. Seisahdun rapulle. Sisäpiha on autio. Lipputangon naru hakkaa tankoa vasten, sen metalliosa kilahtelee. On kylmä. Hiljaisuus on paksu massa joka ympäröi minut.

Laskeudun pari askelmaa kohti pihaa, olen aivan näköksällä, tuuli tarttuu minuun, suljen silmät. En kuule muuta kuin narun kilahtelut ja tuulen huminan puissa.

En tiedä kuinka kauan seison siinä.

Mitään ei tapahdu. Hiljaisuus pysyy.

Ainut mikä saa minut hätkähtämään on jossakin yläpuolellani avautuvan ikkunan narahdus.

Pitkästykseni tyrmistyttää minua. Tunteeni turvasta.

Yö

Juoksen pimeässä kohti siltaa. Näen kyltin, sen punaisella pohjalla hohtavat valkoiset kirjaimet. *Tuerkiye*. Juoksen sillan ylitse kotimaastani Turkkiin. Minun on mentävä, hoen mielessäni. On mentävä. Juoksen koko ajan kauemmas Alista.

Juoksen viidakossa. Oksat lyövät kasvoihini, repivät käsi-
varsiani ja jalkojani. Pelkään horkassa käärmeitä, jotka pu-
toavat puista päälleni, niskaani, olalleni. Kohta, aivan kohta
tunnen käärmeen kylmän, nahkean nahan ihollani. Kuulen
sen ääneen. Kun se aukoo kitaansa.

Viidakko muuttuu aavikoksi. Susi ulvoo jossakin. Susi-
lauma.

Juoksen, en voi muuta. Minun on vain mentävä eteen-
päin, tai jäätävä paikoilleni ja annettava niiden syödä minut.

Kuulen susien tassujen jäljet kun ne kiitävät laumana
eteenpäin, jossakin takanani tai edessäni.

Juoksen aukealla pellolla, Soran on kanssani, hän vilkai-
see minua välillä, hänen ilmeensä pelottaa minua. Se on ki-
vettynyt kuin kuolleella.

Sataa vettä, se kastelee vaatteemme. Suuni on rutikuiva,
kieleni on kiinni kitalaessa, yritän vetää sen irti, mutta se ei
irtoa. Huuleni ovat turvonneet ja haavoilla. Kohotan käteni,
sivelen sadepisaroita huuliini, avaan suuni, juon sadetta.

Susi seisoo matkan päässä, katselee meitä liikkumatta. Pysähdymme. En uskalla hengittää.

Se lähtee liikkeelle, meitä kohti. Sen silmät palavat pimeässä, ne ovat kaksi kekälettä, suu aukeaa, hampaat ovat valkoiset neulat.

Tarraan kiinni Soraniin, hänen paitansa rinnuksiin, alan ulvoa.

3

Rukoilemista varten varattu huone on pohjakerroksessa. Kävelen sinne hitaasti. Kun laskeudun rappuja alas, puristuksen tunne rinnassani alkaa hellittää. Tervehdin muita. En halua enkä jaksa puhua. Potkaisen sandaalini muiden joukkoon käytävän lattialle. Pesualtaalle on jono.

Oletko nukkunut? Minä en. Kaksi tuntia. Jostain kuului meteliä, uudet nuoret miehet kakkoskerroksen käytävän päässä. Keittiössä. Olen sekaisin. Pääni räjähtää. Pyydä unilääkkeitä, minä olen käyttänyt niitä jo kaksi kuukautta. Hoitaja. Lääkäri. Varattava aika.

Vesi voitelee minua, nihkeitä kasvojani, kaulaani. Tahtoisin jäädä siihen, veden lohduttavaan syleilyyn. Suljen takanani olevan jonon ulkopuolelleni, tämä vesi on minun. Se virtaa hanasta valkoiseen suureen altaaseen. Se pesee unettomuuden silmistäni ja yöllä vuotaneet kyyneleet kasvoiltani. Annan veden ryöpytä kämmenilleni, teen niistä kupin. Otan veden suuhuni, pesen itkuni ja kipuni pois. Likaisuuteni ja arvottomuuteni. Vesi maistuu makealle, sitä voi juoda, minulle sanottiin kun tulini tänne. En niele nyt, syljen pois. Hankaan käteni puhtaiksi kyynärpäitä myöten, vesi koskettaa arastelematta kaikkia kohtia käsivarsissani, jokaista millia. Arvet ovat sisäsyryillä, vesi pakenee niistä kuin ne olisi öljytty. Nostan jalkani altaaseen, kiirehdin jo, en katso sivuille, en taakse.

Kuivaan itseni kankaaseen jonka toin mukanani. Olen tyhjä kangas itsekin, nyt olen. Pääni on tyhjä ja hiljainen, sydämeni hidastaa tahtia jokaisella pumppauksella, hengityksen tiellä ei ole enää esteitä. Jään eloon.

Etsin vapaan maton, asetun sen päälle, se tuntuu pehmeältä paljaiden jalkapohjien alla.

Tässä olen, Jumalani. Kohotan käteni, avaan kämmeneni, en vastusta, antaudun kokonaan.

Jumala on suurin kaikista.

Maailman luoja.

Rukoilen sinua: auta minut oikealle tielle että löytäisin sinut. Anna minun löytää polku luoksesi.

Jumala, olet ainoa ja ainutlaatuinen.

Mikään muu maailmassa ei ole vertaistasi.

Kumarran Jumalalleni muiden mukana, teemme sen yhtäaikaan, olemme yhtä.

Jumala kuuli meitä.

Laskeudun polvilleni, painan otsani mattoon. Lohtu ja rauha virtaavat minuun ja lääkitsevät minua kuin äidin käsi olisi selälläni ja hiuksissani, silittäisi minua rauhaan ja uneen.

Avaan suuni ja annan sanojen virrata pehmeää mattoa vasten.

Kunnia mahtavalle Jumalalleni, joka on suurin ja mahtavin kaikista, palvon ja palvelen sinua.

Kohotan käteni, käsissäni on näkymätön kirja, kirjassa näkymätön teksti, mutta näen ne selvästi ja kirkkaasti.

Voi Jumalani. Tuo meille hyviä asioita tässä maailmassa ja aina tämän jälkeen, päästä meidät pahasta ja helvetin tulen rangaistuksesta.

Nousen seisaalleni. Tunnen miten kevyt olen, olen valmis leijumaan ilmassa.

Jumala, sinun tahdostasi ja voimastasi minä seison ja istun.

Jumala on suurin ja mahtavin.

Jumala on suurin ja mahtavin.

Jumala on suurin ja mahtavin.

4

Päivät eivät eroa toisistaan millään tavalla. En ole poistunut huoneestani kahteen viikkoon muuten kuin syömään.

Tiedän kuitenkin, että tänään on sunnuntai. Sunnuntai on Suomessa pyhäpäivä. Vaaleatukkainen nainen kertoi sen, kun saavuin tänne. Minulle ja Soranille pidettiin tiedotustilaisuus.

Jo toisena päivänä tänne tulomme jälkeen minulle annettiin pieni lappu, jossa luki ”info” ja kellonaika. 14.00.

– Sinut haetaan tästä aulasta, odota tässä. Tule ajoissa, nainen sanoi. – Info tulkataan arabiaksi.

Kaikki ovat minulle hyvin ystävällisiä, minusta huolehditaan.

Miksi olet minulle niin ystävällinen? ajattelin katsoessani lapun antanutta naista. Et tiedä minusta mitään. Et tiedä olenko edes oikeutettu olemaan täällä.

Naisella oli päällään harmaa liivi jonka selässä oli tekstiä. Liivin rintataskussa oleva kännykkä alkoi soida ja nainen vastasi siihen heti, kasvoillaan keskittynyt ja tärkeä ilme. Hän kääntyi ja käveli ripeästi päivystystoimistoon, käänsi vielä päätään ja heilautti minulle kättään, puhelin korvallaan. Kun hän avasi toimiston oven, näin sen raosta kaksi miestä istumassa tuoleilla, toinen puhelimessa. Toimiston luukulla oli jono, en tiennyt mitä he jonottivat, mitä kyselivät.

Syvältä kouraiseva kertomus selviytymisestä

Mahdi pakenee poliisin kidutussellistä Bagdadista ja päätyy Suomeen, entiseen vankilaan. Mitä alkaa ihmisessä tapahtua, kun elämä on tauolla ja oma kohtalo toisten käsissä?

Mahdin oli jätettävä taakseen kotinsa, perheensä ja järkyttävät muistonsa. Nyt hän odottaa vastaanottokeskuksessa, että viranomaiset tekevät hänen elämästään päätöksen. Odotuksen kestoa ei ole määrätty.

Kun elämä jähmettyy välitilaan, mieli avautuu kuvitelmille ja varovaisille unelmille. Huoneen hiljaisuudessa Mahdille alkaa puhua Patu, samassa sellissä rangaistustaan kärsinyt. Mitä Patu, rikollinen, voi muka kertoa kunnolliselle Mahdille? Tulkkina toimii opettaja, enkelin näköinen.

Päivät ovat sekaisena massana päässäni ja muistikuvat välähtelevät silmissäni. En tiedä enää mikä on unta ja mikä totta.

#kirja WWW.KIRJA.FI	 9 789513 180256	
	84.2 ISBN 978-951-31-8025-6	